

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus V. Dominica III. post Pentecosten. Sepulchrum Ambulans.
Thema. Erant appropinquantes ad Jesum publicani, & peccatores. Luc. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

DISCURSUS V.

Dominica III. post Pentecosten

Sepulchrum Ambulans

THEMA.

*Erant appropinquantes ad Iesum publi-
ciani, & peccatores. Luc. 15.*

SYNOPSIS.

- I. Peccatum plurimis nominibus appellatur, sed quia est mors animæ, potest corpus peccatoris dici sepulchrum animæ, & peccator Sepulchrum ambulans. spectantes, & mortuos devorantes.
- II. Nam appellatur ipse homo à Trismegisto sepulchrum circumvertibile : peccator vero à SS. Patribus similibus nomenclaturis.
- III. Quid Epulo Evangelicus nisi tale sepulchrum? & quidem immobile, absq; illo pietatis sensu?
- IV. Otiosus homo quid aliud est nisi sepulchrum animæ, qualis Vacca apud Senecam.
- V. Detractores etiam sepulchrum sunt, cadavera ex-pulchra dealbata, qui etiam ambulando produnt se esse pulchra: & horum maximus ubiq; numerus.
- VI. Impenitentes etiam sunt sepulchra, qui Deum exasperant, ut miserendo illis iratiantur.
- VII. Sunt item hypocrite sepulchra dealbata, qui etiam ambulando produnt se esse pulchra: & horum maximus ubiq; numerus.
- VIII. His admireres eos, qui felices in mundo vocantur, & eorum felicitas extrinsecum tantum est: foris splendent intus facient.
- IX. Deniq; omnes peccatores sunt sepulchra ambulantia & semipulchri, quia sapè in pulchro corpore turpis anima.

X. His

X. His omnibus suadetur, ut
appropinquent ad JESUM,
Et ab eo vitam recipiant ani-
me, quia IESUS peccatores re-
cipit, ut justos efficiat, Et mor-
tuos revocet ad vitam.

Erant appropinquantes ad JESUM pub-
licani, & peccatores. *Lucæ 15.*

I.

Anta est peccati fœditas & malitia, ut nullis satis coloribus depingi, nulla eloquentia exprimi, nullo calamo describi possit. Est vinculum, funiculus, funis, laqueus, catena, servitus, captivitas, pondus, onus, labor, jugum, mola, febris, devoratorium salutis, fera belua. *Vinculum*: sicut *vinculum plaustrum* peccatum. *Funiculus*: *væ qui trahitis iniquitatem in funiculis*. *Funis*: *Funibus peccatorum suorum constringitur*. *Laqueus*: *Pravis operibus quasi proprijs laqueis miserè capitur ait Basilius*: *catena*: *Velle meum tenebat inimicus, Et inde mibi catenam fecerat, Et constringerat me*. ait S. Augustinus. *Servitus*: *Qui facit peccatum servus est peccati*. *Captivitas*: *Peccatum te ante mentiebatur liberum, quem tenebat miserandum captiuum*, ait S. Chrysologus. *Pondus*: *Peccati pondera deprimunt, Et ad inferna deducunt*, ait S. Paulinus. *onus*: *Iniquitates meæ sicut onus grave gravatae sunt super me*. *Labor*: *Iniquitas Et labor in medio eius*, *Jugum*: *Experciscere ò homo, execute jugum peccatorum tuorum deprimens te*. ait S. Laurentius Justinianus. *Mola*: *Peccator in semetipso pistri ergastulum portat, farinam hostibus suis de corrupta animæ suæ fruge conficiens*, ait S. Paulinus. *Febris*: *Febris nostra avaritia est: febris nostra luxuria est. &c.*

G 3

ait

Isai. 5. v.
18 ibid.
Prov. 5.
Basil. in Cate.
Græc.
S. Aug.
lib. 6.
Confess.
c. 5.
S. Pet.
Chrysol.
serm. 114.
Paulin.
Ep. 20.
Psal. 37.
v. 5.
Psal. 54.
S. Laur.
Just lib. de obed c. 5.
S. Paulin.
Ep. 4.
S. Ambros lib. 4.
in Luc.

Tertull.
lib. de Ido-
lo. c. 1.
Pet. Chry-
sol. serm.
III.
S. Chry-
sol. in
Ep. ad
Heb. hom.
10. Ibid.
hom. 12.
S. hom. 42.
ad pop. S.
hom. 3. in
Ep. ad
Tit. Et in
Ep. ad
Heb. hom.
15. Et in
Ep. 1. ad
Tim. hom.
2. Et
hom. 30.
ad popu-
lum, S.
42. ad
pop. S. 23.
ad pop. Et
in Ep. ad
Heb. hom.
12. hom.
23. ad pop.
Eth hom. S.
ad pop.

Trismeg.
ap. Clem.
Alex.

ait S. Ambrosius. *Devoratorium salutis*, ita peccatum uominat Tertullianus. *Fera* : *Peccatum ò crudelis fe-
ra!* ait S. Pet. Chrysologus. Ut multa eiusmodi
præteream : solus S. Chrysostomus peccatum in-
diget spinam, lutum, cœnum, rubiginem, le-
pram, morbum, putredinem, Dœmonem. Et pec-
catorem nominat modò peiorem bestia. *Feris omni-
bus est huiusmodi peior.* Modò porcum & suem : *sicut
sues deorsum proni sunt, ad ventrem inclinati.* modo
Chymæram & scyllam. *Animæ nostræ non tantum de-
formitatem non aspicimus, verùm neq; bestialem indutam
speciem, S. Scyllam aut Chymæram quandam.* Deniq;
quod maxime hodiernis videtur convenire Evan-
gelicis peccatoribus, vivos mortuos appellat: *Qui
in peccatis sunt, et si vivunt mortui sunt:* In hodierno
Evangelio dicuntur Peccatores appropinquare
Christo. Erant appropinquantes ad JESUM publicani
et peccatores. Ergo mortui ambulant? Imò quia
mors hæc non est mors corporis sed animæ, & cor-
pus est quidam sarcophagus ac sepulchrum animæ
mortuæ, possumus dicere, quod peccator sit quod-
dam Sepulchrum Ambulans. Et quorsum ambulans?
ad JESUM, ut reviviscant animæ mortuæ, ut fiat
in cœlo gaudium super peccatore poenitentiam a
gente. Et hoc erit thema hodierni mei discursus.

II. Ne sine fideiussore asservisse videar pecca-
torem esse SEPULCHRUM AMBULANS, jubet
ter maximus sapientum Trismegistus pro funda-
mento discursus assumi suum effatum de homine:
*Homo, inquit, est corruptionis vinculum, VIVA
MORS, sensitivum cadaver, SEPULCHRUM
CIRCUMVERTIBILE.* Fallimur, qui mor-
tem reputamus solum illum extremum vitæ hal-
tum,

tum, quo anima separatur à corpore, ipsa vita est mors inchoata. Vix in lucem edimur ad mortem incipimus properare, & quo diutius vivimus, eo magis morti appropinquamus: atq; ita dum simul vivimus, & morimur, reipsa sumus VIVA MORS, sumus secundum aliquid *cadaver* si contemplemur miserias, & secundum aliud sumus *sensitivum*; quia sensu prædicti. Quodsi verò etiam inspiciamus animam vitijs infectam, honesti vigore destitutam, & quodammodo ex quotidianis defectibus putrescentem, quam sensu superstite circumvertimus in corpore, iam corpus nostrum aliud non est, quām *Sepulchrum circumvertibile*. SEPULCHRUM AMBULANS. Quod tam verum est, ut certatim SS. Patrum dicta suffragentur. Unde S. Ambrosius loquens de peccatoribus: *Etiam si videantur vivere, miseriores tamen sunt omnibus mortuis, carnem suam sicut TUMULUM circumferentes, cui infelicem infuderunt animam suam*. Ecce tumulum portatilem hominem peccatorem & animatum cadaver. Eodem respexit S. Clemens Alexandrinus allegatis superioribus Trismegisti verbis: *Non nulli corpus dicunt esse MONUMENTUM anime. Rursum S. Ambrosius: Quid sunt perfidorum corpora, nisi quedam defunctorum SEPULCHRA?* Et S. Cyprianus universim de omni peccatore pronuntiat: *Animam tuam perdidisti spiritualiter mortuam, FUNUS tuum portare cœpisti*. Aptissimè ad rem nostram Chrysostomus: *Si quis cadaver putridum circumferens per civitatem vagaretur, nonne omnes eum fugerent? Hoc de te cogita, qui animam peccatis obrutam atq; mortuam circumducis*. Ecce tibi manifestis effigiatum lineamentis. SEPULCHRUM AMBULANS, & ut cum Trisme-

S. Ambros.

S. Clem.
Alex. lib.
3. Strom.S. Cyprian.
lib de la-
psis.
S. Chry-
stos hom.
74 in
Matth.

gi-

gisto dicam CIRCUMVERTIBILE : funus ante funus ; tumulum extra tumulum ; mortuum ante mortem ; cadaver nondum consumptum, sed adhuc spirans, eoipso tamen foetidum. Quis non abhorreat si internis id oculis aspiciat ? quanto magis credendum id esse abominabile Deo qui cordis intima rimatur & penetrat !

III. Descendamus ad particularia. Comtemplor in Evangelico textu Epulonem divitem, gastrimargum, abdominis & gulæ mancipium, sibi soli natum, toti mundo inutilem, pro explendo palmaris stomacho, aërem, aquas, terras, fatigantem ; nunquam saturum nisi ex fastidio ; quotidie somno vinoq; sepultum : & inter hæc ad miselli homuncionis quiritus & lamenta, surdum juxta & cœcum. In humano corpore (ut norunt Physici) postremi omnium oculi animantur, & primi moriuntur ; proxime ab his auditus deficit. Quid igitur differt a mortuo, qui nec audit humanas voces, nec videt obiecta proxima ? an fortè vivere censendus quia obambulat ? Minime : cum neq; moveatur, ad genitalem mensam confidens velut **IMMOBILE SEPULCHRUM**. Audite super hoc differenter Chrysologum : *Iste dives, immò divitiarum captivus, servus opum, & ipsis censibus compeditus, tantum pompe IMMOBILE SEPULCHRUM, in quo pietatis totus utiq; & visus defecerat, & auditus. Jacet ante fores pauper Lazarus : videt Epulo : immò non videt, qui non miseretur : petit ille vel micis de mensa cadentibus satiari : audit Epulo, immò non audit, quia non exaudit : mortuus est Deo, destitutus sensu, tantum pompe IMMOBILE SEPULCHRUM.* aut si mobile, mortuam tamen habens ani-

S. Pet.
Chrys.
serm. 121.

animam. Unde Theophylactus : Profecto etiam cum virveret sepulta erat cius anima, carnem quasi SEPULCHRUM circumferens.

Theopbyl.
in Lucam.

IV. Vis hominem otiosum ante mortem mortuum, vivum in SEPULCHRO? Cordubensis Philosophus tales graphicè delineat. Ethnicum quidem, sed quo deterior sit Christianus otio deditus. Vaccia is erat homo prætura functus, negotiorum & curarum omnium pertæsus, otio velut sanie diffluens, & velut IMMObILE SEPULCHRUM in villa sua ab hominum consortio remota delitescens : *In hac (villa) ille prætorius di-
ves, nulla alia re quam otio notus consenuit, & ob hoc unum
felix habebatur. Nunquam aliter Vaccia vivo præteri-
bam, quam ut dicerem. Vaccia hic situs est.* Annon iste fuit SEPULCHRUM vivi hominis, & si præterea inquinatus sceleribus, quæ plerunq; inter Ethnicos virtutum speciem induebant, etiam foetens? Quàm verè idem Seneca alibi scripsit : *Otium mors est, & vivi hominis SEPULTURA.* Qui nihil agunt, hoc agunt, ut malè agant, nec ullum scelus est, quod non edoceat otium. Demetrius Philosphus otium appellare solebat mare mortuum, quia scilicet otiosum sedere non est malacia, sed inalitia.

V. Jam verò & Psaltes Regius nobis digito monstrat SEPULCHRUM AMBULANS, cum detractores describit, idem repetens Psalmo 7. & 13. *SEPULCHRUM patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant.* Lingua in corpore humano membrum optimum & pessimum, prodesse potest, & nocere. *Mors & vita in manu linguae.* Circumsepta est dentibus & labijs quasi gemino inclusa sepulcro, sed cum exeritur in famam proximi, in de-

*Sen. Ep.
55.*

*Sen. Ep.
82.*

*Idem. Ep.
67.*

*Psal. 7.
v. 13.*

Dom. Pars. II.

H

tra-

S. Bern.
Tr. de
tripl. cu-
stod.

Orig. in
Psal.

D. Tho. in
Psal.

Psal. 67.

S. Bruno
Astens. in
Psal. 67.

S. Hier.
Select. E:
pist. 38.

tractionem, venenum eructat, quot res simul occidit, & quasi devorat: *Lethaliter* (ait S. Bernardus) *tres inficit flatu uno, eum qui detrabit, & de quo detrabit, & eum qui libenter audit.* Verè Sepulchrum quod cadavera exspectat, & mortuos vorat: *Sepulchrum patens est guttur eorum: In quem locum Origenes: Verbum Diaboli de sepulchro exit, dum ex ore detractionis egreditur.* Et divus Thomas: *Os eius, qui semper est paratus ad mortificandum per detractionem, est sepulchrum patens.* quia scilicet si clausum esset neminem inficeret: si mala quæ sciunt de proximo intra se continueret & intra labia, nec sibi nocerent nec proximo, sed dum illa malitiosè eructant, se pariter occidunt & proximum, ut merito non tantum guttur eorum sed corpus dici possit SEPULCHRUM AMBULANS, mortuam animam circumserens.

VI. Alibi porrò idem Psaltes rursum exhibet aliud SEPULCHRUM AMBULANS, dum canit: *similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris.* Bruno Astensis legit: *eos qui in ira provocant, qui habitant in sepulchris.* & addit: *SEPULCHRA dicuntur peccatores, foris dealbata intus foetore & putredine plena.* Sed qui sunt illi qui in ira provocant, nisi illi qui quotidie peccant, & ad poenitentiam redire contemnunt? Sine dubio peccator impoenitens, habens conscientiam peccatis infectam sepulchrum dici potest; sed non dum satis capio, curtalis dicatur in ira provocare, & exasperare Deum, qræfertim si Deus punire, differat, si peccantem quotidie & non poenitentem longanimiter exspectet, tunc enim non provocatur in ira sed in misericordia, & patientia. Verum, tunc, maximè censendus est Deus irasci peccatori bus, quando indulget: *Magna, inquit S. Hieronymus*

mus, *ira est quando peccantibus non irascitur Deus.* Alio tendit in expositione huius Psalmi Hugo Cardinalis. qui exasperant inquit: blasphemando & persequendo, qui habitant in sepulchris id est qui cupiunt mortem aliorum. quasi innueret illos habitare in sepulchris, qui proximo mala desiderant, fodiunt illi foveas, ut mortuo succedant in haereditatibus, in possessione facultatum, in adeptione officiorum, in consecutione aliorum bonorum temporalium, hi habitant in sepulchris, quia cogitatio eorum est de sepulchris aliorum; cum interim non recordantur suimet sepulchri, & immemores sunt se posse incidere in foveam, quam alijs fodiunt.

VII. Quod S. Bruno Astensis peccatores impoenitentes nominet *SEPULCHRA* foris dealbata, revo-
cat mihi in memoriā aliud *SEPULCHRUM AMBU-
LANS*, de quo Salvator ipse apud Evangelistam lo-
catus est: *Similes estis, inquietabat ad Pharisaeos, sepulchris
dealbatis, quæ à foris parent hominibus speciosa, intus ve-
rò plena sunt ossibus mortuorum, & omnia spurcitia, sic
& vos à foris quidem parentis hominibus justi, intus autem
pleni estis hypocraſi, & iniuitate.* Nulli profectò me-
lius convenit nomenclatura hæc *SEPULCHRUM
AMBULANS* quam hypocritæ: ipsa ambulatio a-
lium foris ostendit, aliud intus celat. Splendet hy-
pocrita, pietatem vultu simulat, amorem in oculis
venalem habet, mella loquitur & ambrosiam; de-
trahe larvam, nihil illo fœdius: cortinam remove;
premit altum corde dolorem: tolle nubem, odium
fovet ac rancorem: dele ceruſam, livorem depre-
hendes: ablue saccharum, venenum est quidquid
loquitur & cogitat. Verè *SEPULCHRUM DEAL-
BATUM AMBULANS!* de quo in hæc verba Chry-

Hugo
Card. in
Psalm.

Malib 23.

S. Chry-
st. hom.
45. in
Matth.

sostomus differit: *Sicut SEPULCHRUM quamdiu clausum est, pulchrum videtur foris; si vero fuerit aperatum horribile est: sic et simulators bonorum quamdiu non cognoscuntur laudabiles sunt, cum vero cogniti fuerint, inveniuntur abominaciles.* O si multis detraherentur larvae, quas sibi affingunt; quam horrida vis deremus cadavera ambulare per compita! Dubitamus profecto an potius versemur inter mortuos quam vivos, & cogeremur fateri infelicitatem nostri temporis cum Lipsio, qui ad mores huius aetatis respiciens aiebat: *Irritamus quotidie magnum illud Numen, et quasi puniendi justae cause non sint, damus novas. Quando luxus, fastus, libido maior, impunitior? Et religio passim nunc in ore, improbitas in corde. Verba pietatem sonant, facta ambitionem, avaritiam: nec in uno altero ve, sed apud plerumq; ordinem, aetatem, sexum. Omnia itaq; plena sepulchris ambulantibus; plures mortui quam vivi discurrunt per plateas.*

Lipp. Cent.
2. Epist. 6.

Senec. de
prov. cap.
6.

VIII. Quibus si & eos adiunxeris, quorum sapiens Seneca meminit; næ tu, si sapis, mundum istum odio habueris. *Isti*, inquit Seneca, quos pro felicibus aspicias, si non qua occurrunt, sed qua latent, videbitis, miseri sunt, sordidi, turpes, ad similitudinem partium suorum extrinsecus culti. Non est ista solida & sincera felicitas, crux est, & quidem tenuis. Itaq; dum illis licet stare & ad arbitrium suum ostendit, nitent & impunis: cum aliquid incidit quod disturbet ac detegat, tunc appareat quantum altæ ac veræ fœditatis alienus splendor obsconderit. Dealbantur sepulchra, dealbantur parietes tenui crux calcis, cum haec decidit, appareat quid latuerit. Tales sunt quos mundus felices existimat sed *Non est ista solida & sincera felicitas.* Illum qui tumidus equo fertur per urbem, aut carrucæ in-

inauratæ insidet, magnâ famulorum stipatus cater-vâ nemo non obvius felicem credit. Erramus! miser est, ac sordidus: larvam detrahe, crustam abrade; pectus & animam inspice: hæc sæpè fœtidum olet hircum, & mortua est in corpore ornato velut SEPULCHRO dealbato. Quin etiam sæpè corpus ipsum ulceribus occultis plenum, scabie rigens, licet aurata veste ac serica cultum splendeat, SEPULCHRO fœdus est, ut cum sit corpus SEPULCHRUM animæ, vestes quoq; meritò appelles SEPULCHRUM SEPULCHRI. Vides alium inter choreas & tripudia exultantem, ore ad omnem hilaritatem composito, risui & cachinalis indulgere; nec crede felicem, coactus est sæpè risus: *Hilaritas ficta est*, ait iterum Seneca, aut *gravis & suppurata toistitia, & quidem gravior*, quia interdum non licet pallam esse miseros: sed inter ærumnas cor ipsum exedentes, necesse est agere felicem. Sæpius hoc exemplo mihi utendum est; nec enim ullo efficacius exprimitur hic humanæ vitæ minus. &c. Quos supra capita hominum, supra turbam delicatos letitia suspendit: omnium istorum personata felicitas est. Contemnes illos si despolia veris. Quid hoc aliud est dicere, quam sub diversa allegoria; tolle sepulchralem lapidem dealbatum, & invenies cadaver tabo & sanie putrescens, olidum, horridum.

IX. Deniq; considera quemcunq; vitiosum, quemcunq; peccatorem; quamdiu in peccato est, mortuum affirma, & corpus eius quantumvis moeveatur SEPULCHRUM AMBULANS est. De ebrijs Augustinus: *Ebrietas est quædam vi-vi hominis SEPULTURA*. De avaris Ambrosius: *Nihil inter funus & fœnus: nihil inter mortem distat &*

H 3

for-

*Sen. Epist.
80.*

*Aug. ap.
Cornel. &
Lap. in
Prov. S.*

*Ambros.
lib. de
Tob. c. 10.
S. Leo.
serm. 6. de
ieciun.*

Luc. 15.

Apoc. 3.

*Nazer. in
Josue. c. 10
§. 28.
Rup. in
Apoc.*

*J. Chry-
st. hom.
J. ad pop.*

sortem. Et S. Leo : *Fœnus pecuniae, funus est anima,* De superbis Hieronymus : *Quanti indies diu vivendo portant funera sua, & quasi SEPULCHRA dealbata plena sunt ossibus mortuorum.* De carnis mancipijs ipsa scriptura testatur. Prodigus ille qui substantiam suam prodegerat luxuriosè, redux ad patrem quasi mortuus resuscitatur ad vitam : *Frater tuus hic mor- tuus fuerat, & revixit.* Et in Apocalypsi Angelo Ecclesiæ Sardis scribit Joannes : *Non habes quod, vi- vas, & mortuus es.* Quomodo vivit & tamen mortuus asseritur ? nempe ut ait nonnemo : *Introrsum erat mors, & exterrorsum vita.* Rupertus de hoc agens : *Datur (inquit) coniisci quod mortui huius mors fuerit peccatum carnis.* Communi proinde tam scripturæ, quam Patrum consensu peccator mortuus censi debet, & si videatur vivere, anima tamen eius mortua est, ut miretur Chrysostomus posse aliquem de hoc dubitare : *Non nosti, quod qui in peccatis sunt etiamsi vivunt mortui sunt, qui vero in justitia sunt, etiamsi mortui sunt vivunt.* Audite ergo peccatores, & mentem recolligite : putatis vos esse Illustrissimos, Illustris, Generosos, Nobiles, honoratos &c. admitto & confirmo si justi estis : nego autem si peccato inquinatas habetis conscientias : ita enim nomen habetis quod inique usurpati, cum sitis obscurissimi, ignobiles, in honori, verbo SEPULCHRA dealbata, SEPULCHRA AMBULANTIA : cadavera mobilia. Est qui dicat cadaver sine anima posse appellari semihominem : melius appellabitur SEPULCHRUM, quasi Semipulchrum : ubi in pulchro corpore latet sceleribus fœtens & emortuæ anima.

X. Quare liceat mihi hodie ijsdem verbis
com-

compellare peccatores, quibus usus est Paulus scribens ad Ephesios. *Surge qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus.* Dicite cum prodigo mortuo & rursum aspirante ad vitam : *Surgam, et ibo ad Patrem meum.* Imitemini hodiernos Evangelicos mortuos. *Erant appropinquautes ad JESVM publicani et peccatores.* Si fuistis haec tenus SEPULCHRA AMBULANTIA, cadavera mobilia, ad JESUM qui vita est ambulate, illi per poenitentiam appropinquate. & reviviscetis. Prima bonitas est velle fieri bonum prima reviviscentia velle reviviscere. Fidem habete Chrysologo : *Ipse dixit ego sum vita. Quod est anima corpori, hoc est anima Christus, sine anima corpus non vivit, non vivit anima sine Christo.* Multi quidem ambulant, sed quia non ambulant vel appropinquant ad Christum, prope-
rant ad mortem, sunt SEPULCHRA AMBULAN-
TIA ad interitum ; de quibus Apostolus ingemis-
cens aiebat : *Multi enim ambulant, quos sèpè dicebam
vobis (nunc autem et flens dico) inimicos Crucis Christi, quorum finis interitus, quorum Deus venter est. &c.*
ad quæ verba respexisse videtur Augustinus cum ambulantes ad peccata mortuos pronuntjavit : *Ambulant (inquit) pedes, intelligo corpus vivere, sed quo ambulant ? ad adulterium : ergo mortua est anima.* Et rur-
sum : *Loquentem audio, corpus loquitur, corpus vivit ; sed interrogo, utrum et anima vivat ? ecce loquitur corpus ; vivit. Quid loquitur ? mendacium loquitur, ergo mortua est anima.* Hoc non est ambulare, non est appropinquare ad Christum, sed elongare ab eo. Qui ad Christum appropinquat, ad vitam accedit. Ipse enim peccatores recipit, quos venit querere, quia perdiderat ipsorum culpa. Nesciunt hodie quid ca-

Ephes. 5.

S. Chrys.
sol. serm.
19.ad Philip.
3.S. Aug.
serm 13.
de Marte

lu-

Iumentur Pharisæi murmurantes : quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis. Cur non dicunt suscipit, sed potius recipit ? quia isti sunt ovis perdita, drachma perdita ; appropinquantes per pœnitentiam recipit. *Donat culpas, iram vertit in gaudium, dolorem mutat in gratiam quicunq; invenit quod amavit.* S. Petrus Chrysologus. Rectè igitur recipit, sed non quales ante ambulabant, extrahit mortuos & sepulchro, & vitam illis restituit. *Recipit peccatores Deus* (pergit Chrysologus) sed Deus peccatores esse non finit, quos recipit : peccator Deum non violat appropinquans ; *Deus peccatorem sanctificat cum appropinquat.* Ambulemus itaq; charissimi in novitatem virtutæ, appropinquemus Christo per emendationem, & emundationem conscientiæ ; ut per ipsum revicti, dicere possimus cum Apostolo : *Vita nostra abscondita est cum Christo in Deo. & tunc maius gaudium erit in celo super uno peccatore pœnitentiam agente, quam super nonaginta novem justis, qui non indigent pœnitentia.*

Coloss. 3.

S. Pet.
Chrysol.
serm. 168.

DIS-